

Warszawa, dnia 19.06.2013 r.

Zofia Czernow
Przewodnicząca
Podkomisji Nadzwyczajnej
Komisja Finansów Publicznych

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Działając w imieniu zarządów podmiotów reprezentujących środowisko handlu i usług, rzeszy polskich przedsiębiorców, konsumentów oraz własnym, Fundacja Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego (dalej również, jako „FROB”) uprzejmie przedstawia stanowisko wobec opinii NBP z dnia 14.06.2013 r. przesłanej do Pani Przewodniczącej.

FROB z zaniepokojeniem przyjął pojawiające się w mediach doniesienia dotyczące opinii NBP na temat możliwych negatywnych skutków bezwarunkowego obniżenia maksymalnej wysokości opłaty interchange bez zachowania dwuletniego okresu przejściowego tj. od 1 stycznia 2014r.

FROB docenia rolę NBP w procesie obniżania opłaty *interchange* i jego instrumentalne zaangażowanie, jako mediatora przy wypracowywaniu dobrowolnego porozumienia w 2012r. Niemniej jednak opinia NBP przedstawiona w przededniu przyjęcia Podkomisję Nadzwyczajną przy Komisji Finansów Publicznych ostatecznego sprawozdania jest zdaniem FROB nie do zaakceptowania. Takie działanie należy uznać za szkodliwe dla całego procesu regulacji.

FROB, jako reprezentant podmiotów ze środowiska handlu i usług, rzeszy polskich przedsiębiorców oraz konsumentów, za wprowadzające opinię publiczną w błąd uważa przede wszystkim odwrócenie proporcji i wskazanie konsumentów, jako głównych poszkodowanych w tym procesie, gdy tymczasem są oni jego głównymi beneficjentami.

Rozwój obrotu bezgotówkowego zależy m.in. od poziomu ubankowienia społeczeństwa, liczby kart na rynku, oraz liczby punktów, w których możliwe jest dokonywanie płatności kartą. W tej chwili Polska zajmuje przedostatnie miejsce w Unii Europejskiej pod względem liczby terminali płatniczych przypadających na jednego mieszkańca – mniej terminali jest tylko w Rumunii (średnia UE – 17 864, Polska – 7 005), a liczba wydanych kart w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest niemal najmniejsza (średnia UE – 1,44 vs. Polska 0,84). Wskaźniki te przekładają się na niską liczbę transakcji w przeliczeniu na jednego mieszkańca, która w Polsce wynosi 26,9 i jest trzykrotnie niższa od średniej Europejskiej. Jednocześnie Polacy chętnie korzystają z terminali płatniczych, gdy mają taką możliwość - liczba transakcji przypadająca na jeden terminal POS w Polsce i innych krajach UE jest bardzo podobna – 3724 vs 3967. Aby ten pozytywny trend mógł się rozwijać konieczne jest jak poszerzenie sieci akceptacji, a to jest możliwe do osiągnięcia jedynie poprzez jak najszybsze obniżenie maksymalnej wysokości opłaty *interchange*.

Jak dowodzi badanie przeprowadzone w 2012 roku przez Fundację Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego, **we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim** oraz Wydziałem Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego pod kierownictwem dr Jakuba Górki, w Polsce opłata *interchange* powinna kształtować się na poziomie ok. 0,2% wartości transakcji. Taka wielkość pozwoliłaby na dynamiczny rozwój sieci akceptacji kart i innych nowoczesnych instrumentów płatniczych i przyczyniła się pośrednio do wzrostu PKB. Badanie dr. Górki wykazało, że prawie połowa przedsiębiorców, którzy obecnie nie akceptują kart byłaby skłonna wprowadzić tę formę płatności przy spadku opłaty akceptanta do poziomu 0,25%-0,5% wartości transakcji. Zatem **obniżenie, stawki jedynie do poziomu 0,7% w okresie najbliższych dwóch lat nie przyniesie zadowalających efektów w postaci przyrostu sieci akceptacji kart płatniczych i nie wpłynie na zniwelowanie różnic w ramach Polski „dwóch prędkości”, w której osoby mające dostęp do sieci akceptacji korzystają z nowoczesnych rozwiązań, ale innowacje są dostępne jedynie dla nielicznych.** Pojawiające się obawy dotyczące kompensowania utraty przychodów przez banki poprzez podwyższenie opłat za prowadzenie konta i użytkowanie karty są uzasadnione jedynie w niewielkim stopniu. W przeciwieństwie do duopolu panującego na rynku płatności, rynek usług bankowych charakteryzuje się dużą konkurencyjnością i klient może swobodnie wybrać bank, z którego usług chce korzystać. Ponadto praktyka innych krajów wskazuje, że pomimo wystąpienia niewielkich podwyżek, ogólnie korzystny wpływ obniżki opłaty *interchange* na zrównoważony rozwój obrotu bezgotówkowego jest niezaprzeczalny.

Dodatkową kwestią pominiętą w opinii NBP jest negatywny wpływ braku obniżki *interchange fee* na polskich przedsiębiorców. To właśnie przedstawiciele sektora MSP najdotkliwiej odczuwają skutki braku równowagi na rynku zdominowanym przez dwie międzynarodowe organizacje płatnicze. Niższe stawki *interchange* spowodują, że przedsiębiorcy chętniej będą umożliwiać konsumentom płatności kartą, a co za tym idzie zwiększą swoją atrakcyjność na rynku dla nowych, potencjalnych klientów. Zróżnicowana oferta w zakresie przyjmowania płatności, to sposób dla nich na uzyskanie przewagi konkurencyjnej i pozyskanie większej liczby klientów.

Z poważaniem,

Robert Łaniewski
Prezes Zarządu
Fundacja Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego